

ÇOCUKLUK DÖNEMİ CİNSEL İSTİSMARINA İLİŞKİN MITLER ÖLÇEĞİ'NİN GELİŞTİRİLMESİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Nilüfer KOÇTÜRK* Seval KIZILDAĞ**

Öz

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin çocukluk dönemi cinsel istismarına (ÇCİ) ilişkin mitlerini ölçmek amacıyla Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarına İlişkin Mitler Ölçeği (ÇCİMÖ) geliştirilmiştir. Ölçek geliştirme çalışması kapsamında 2017-2018 öğretim yılında Adiyaman Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan ve dört ayrı çalışma grubundan elde edilen veriler üzerinde analizler gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında kapsam, görünüş ve yapı geçerliliğine bakılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için açıcı, doğrulayıcı faktör analizi, madde toplam korelasyonu analizleri yapılmıştır. Ölçeğin güvenirlik çalışmaları kapsamında içtutarlılık katsayısı ve test tekrar test güvenirliği incelenmiştir. Test tekrar test güvenirlikleri için düzeltilmiş korelasyon katsayıları birinci boyut için .93 ikinci boyut için .89 olarak saptanmıştır. Toplam 22 maddeden ve "bildirim ve güvenirlik" ile "istismarcı özellikleri" olmak üzere iki faktörden oluşan ÇCİMÖ'nün uyum indekslerinin anlamlı olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak, bulgular ÇCİMÖ'nün üniversite öğrencilerinin ÇCİ mitlerini ölçebilecek, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İstismar, cinsel istismar, çocukluk dönemi cinsel istismar, mit, cinsel istismar mitleri.

* Dr., Nilüfer Koçtürk, SB Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Yenimahalle Eğitim Araştırma Hastanesi, nilkeser@hacettepe.edu.tr

** Dr. Öğr. Üyesi, Adiyaman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı, sevalpdr@gmail.com

THE DEVELOPMENT OF THE CHILDHOOD SEXUAL ABUSE MYTHS SCALE: VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

Abstract

In this study, Childhood Sexual Abuse Myths Scale (CSAMS) was developed to identify myths related to childhood sexual abuse (CSA) by the researchers. Within the framework of the scale development study, analyses were carried out on data obtained from four different study groups in Adiyaman University during the spring semester of 2017-2018 academic year. Content and construct validity were examined within the validity studies of the scale. An explanatory factor analysis, confirmatory factor analysis, item total correlation analysis was performed for construct validity of the scale. In the reliability studies of the scale, the internal consistency coefficient and test retest reliability were examined. Corrected correlation coefficients for test retest reliability were .89 for the first dimension and .89 for the second dimension. Compliance indices of 22 items, consisting of two factors, "reporting and reliability" and "abuser's characteristics", were found to be significant. As a result, CSAMS shows that university students can be a valid and reliable measurement tool to measure CSA myths. The obtained results were discussed and suggested for researchers in the light of the related literature.

Keywords: Abuse, sexual abuse, childhood sexual abuse, myth, sexual abuse myths.

1. Giriş

Çocukluk dönemi cinsel istismarı (ÇCi) özellikle sosyal ve ekonomik etkilerinden dolayı (Brown ve Saied-Tessier, 2015; Paolucci vd., 2001) dünya genelinde önemli toplumsal bir sorun olarak ele alınmaktadır (Barth vd., 2013; Murray vd., 2014). ÇCi'ye ilişkin mit kavramı, çocuğa yönelik cinsel istismarı inkâr etme, önemsizleştirme, normalleştirme ve/veya haklı gösterme olasılığı olan, mağdur, istismarcı ve istismar olayı hakkındaki yanlış düşünce veya inançlar olarak tanımlanmaktadır (Boakye, 2009; Cromer ve Goldsmith, 2010). ÇCi ile ilgili

mitler bireylerin tutum ve davranışlarında olayı inkâr, önemsizleştirme ve mağduru veya istismarcıyı aşırı suçlama olmak üzere üç düzeyde ortaya çıkmaktadır (Boakye, 2009). Cromer ve Goldsmith (2010) ise ÇCi mitlerini istismarın zararlarını abartmak veya görmezden gelmek, istismar boyutunu inkâr etmek, istismarcıyı suçlamanın yayılması (diffusions of perpetrator blame) ile istismarcı stereotipleri ve istismar olayına yönelik mitler olarak belirtmektedirler. Buradan hareketle, söz konusu mitlerin gerçeğin çarpıtılmasına, inkâr edilmesine ve istismarın normalleştirilmesine neden olduğu söylenebilir. Ayrıca bu mitler, ÇCi'nin daha kolay gerçekleşmesine neden olabileceği gibi olayın belirlenmesine ve mağdurların bildirimde bulunmasını engellemeye, bildirimde bulunanların ise toplumdan olumsuz tepki görmelerine ve onların tedavi süreçlerinin olumsuz etkilemesine yol açabilir (Cromer ve Freyd, 2009; Cromer ve Goldsmith, 2010). Örneğin, cinsel istismar senaryoları incelenerek mağdurların yaptıkları davranışlara göre onların suçlu olup olmadığına yönelik değerlendirmelerin yapıldığı bir araştırmada mağdurların sözlü veya fiziksel olarak karşı koymasının, mağdurun giyinme şeklinin ve riskli cinsel davranışlarının mağdura özgü özelliklerle ilişkilendirilerek katılımcılar tarafından istismarcının suçunun hafifletilmeye çalışıldığı görülmüştür (Klettke ve Mellor, 2017). Bir başka yönden, istismarın neden olduğu olumsuz sonuçların abartılması ya da küçümsenmesi konusundaki toplumdaki mitler mağdurların yanlış mesajlar edinmesine yol açabilir. Sözelimi, istismarın sonuçlarının küçümsenmesi mağdurun bildirimde bulunması konusunda cesaretini kırarak ve yardım arayışını engelleyebilirken, sonuçların abartılması ise mağdurun iyileşme sürecini olumsuz etkileyebilir (Cromer ve Goldsmith, 2010). Diğer yönden, ÇCi mitleri özellikle istismarcının yargılanma sürecinde mağdurun güvenilirliğini ve jüri kararlarını etkileyebilir ve istismarcıların almaları gereken cezayı hafifletebilir. Örneğin bir araştırmada ÇCi konusunda bilgi düzeyi yüksek olan

jürinin bilgi düzeyi düşük olanlara kıyasla istismarcıya daha fazla ceza verdikleri belirlenmiştir (Goodman-Delahunty vd., 2017).

ÇCİ'nin tanımlanması, sıklığı, olay sonrası sunulan sosyal destek ve diğer psikolojik hizmetler toplumun kültürel değerlerinden etkilenebilmektedir (Kenny ve McEachern, 2000). Özellikle, etnik ve dini değerler ÇCİ'nin belirlenmesinde ve bildirilmesinde önemli değişkenlerdir (Fontes ve Plummer, 2010; Ligiéro vd., 2009). Çünkü ÇCİ bildirim konusunda çocukların olayı algılayış şekilleri ve olaya tepkileri, etnik yapı, ırk gibi faktörlere göre değişebilmektedir (Kenny ve McEachern, 2000). Özellikle ataerkil toplumlarda belirli cinsel inançların ve ideolojilerin ÇCİ bildirimini engelleme olasılığı yüksektir (Boakye, 2009). Fontes ve Plummer (2010) ataerkilliğin, suçluluğun, tabuların ve utancın, cinsel normların, bekârete verilen önemin, kızların toplumdaki sosyal konumlarının, namus kavramının, namus cinayetleri gibi zorunlu şiddetin varlığının, bazı dini değerlerin ve çocuk koruma sistemindeki engellerin bildirim zorlaştıran faktörler olduğunu belirtmektedirler. Bildirimi etkilemesi dışında, toplumdaki kadına ve çocuklara yönelik tutumlar cinsel saldırının oluşmasında da rol alabilmektedir; özellikle cinsiyetçilik, cinsel muhafazakârlık, taraflı cinsel inançlar (adversarial sexual beliefs) gibi kadınlara yönelik baskıcı tutumların cinsel saldırıyı makul gösteren ya da destekleyen yaygın ideolojinin bir parçası olduğu düşünülmektedir (Suarez ve Gadalla, 2010).

İlgili alanyazın incelendiğinde mitler konusundaki çalışmaların çoğunlukla tecavüz mitleri konusunda yoğunlaştığı görülmektedir (Frese vd., 2004; Suarez ve Gadalla, 2010). ÇCİ mitleri konusundaki çalışmalar sınırlı olmakla birlikte, toplumlarda ÇCİ konusunda mitlerin olduğu (Cossins vd., 2009; Klettke ve Mellor, 2017; Márquez-Flores vd., 2016; Pereda vd., 2012; Verlinden vd., 2016) ve bu mitler ile mağdura inanma arasında olumsuz yönde bir ilişki olduğu (Cromer ve Freyd, 2007) saptanmıştır. Hatta çocuklara ve ebeveynlerine hizmet

sunan sağlık çalışanları, sosyal çalışmacılar gibi uzmanlarda dahi ÇCİ mitleri görüldüğü söylenebilir (Suliman ve Collings, 2005). Türkiye’de ÇCİ mağdurlarının sosyal destek düzeylerinin düşük düzeyde olması (Koçtürk ve Bilge, 2018) ve ebeveynlere ve mağdurlara göre yargılama aşamasında istismarcıların çoğunlukla ceza oranlarının düşük olması (Koçtürk ve Bilginer, 2018) toplumun ve yargı mensuplarının sahip oldukları ÇCİ mitleri ile açıklanabilir.

Yukarıdakilere ek olarak, ÇCİ mitlerini ölçen sınırlı sayıda ölçme aracı bulunmaktadır. Bunlardan biri, Collings (1997) tarafından Güney Afrika örnekleminde geliştirilmiş “suçu yayma (blame diffusion)”, “istismarın inkârı (denial of abusiveness)” ve “sınırlayıcı sterotip (restrictive stereo-types)” olmak üzere üç boyuttan oluşan 15 maddelik mit ölçeğidir. Ölçeğin Kore ve İsveç kültürüne uyarlanmış formu da üç faktörlü yapısını korurken (Collings vd., 2009), ölçeğin Alman kültürüne uyarlanması için yapılan geçerlilik çalışmasında üç faktörlü yapı doğrulanmamış olup iki maddesinde değişiklik yapılmıştır (Verlinden vd., 2016). Görüldüğü üzere, bu konudaki ölçekler toplumun sosyokültürel değerlerinden etkilendiklerinden dolayı toplumdan topluma farklılık gösterebilmektedirler. Örneğin, Türkiye’nin sosyokültürel özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, Collings’in (1997) mit ölçeğinde yer alan bazı maddelerin (örn., ‘Gey ve lezbiyenler tarafından büyütülen çocuklar heteroseksüel çiftlerin yetiştirdiği çocuklara göre cinsel istismara uğrama riski daha fazladır’) Türkiye kültürüne uygun olmayacağı düşünülebilir. Bu mit ölçeği dışında alanyazında ÇCİ’ye yönelik yanlış inançları veya bilgileri değerlendirmek amacıyla çeşitli ÇCİ bilgi ölçekleri veya anket formları kullanılmaktadır (örn., Chen ve Chen, 2005; Goodman-Delahunty vd., 2017; Kleemeier vd., 1988). Bunlardan biri olan Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi Anketi (Child Sexual Abuse Knowledge Questionnaire) adli perspektifte hazırlanmış olup yargı mensuplarının bilmesi gereken ÇCİ mağdurlarının güvenilirliğine dair dokuz maddeden oluşmaktadır (Goodman-Delahunty vd., 2017). Ölçek, jürinin ÇCİ’nin

çocuğun psikolojisine ve fiziksel sağlığına yönelik bilgileri değerlendiren beş maddeden ve yanlış inançlarını değerlendiren dört maddeden oluşmaktadır.

Türkiye'de ise bilimsel araştırmalar için ÇCİ mitlerini ölçebilecek herhangi bir ölçme aracı bulunmamaktadır. Bununla birlikte, önceki çalışmalarda sadece anket formları kullanılarak ebeveynlerin ÇCİ konusunda bilgi düzeyleri ve yaklaşımları değerlendirilmiştir (örn., Keser vd., 2010; Sanberk, Emen ve Kabakçı, 2017). Mitler konusunda Çoklar ve Meşe (2014) tarafından uyarlanan tecavüze yönelik mitlerin kabulünü ölçen Illinois Tecavüz Mitlerini Kabul Ölçeği'nin ve cinsel saldırganlığa ilişkin mitlerin onaylanmasını ölçen Cinsel Saldırganlığa İlişkin Modern Mitlerin Kabulü Ölçeği'nin (Çamaş ve Meşe, 2016) bulunduğu görülmektedir. Buna karşın, her iki ölçek ÇCİ'den farklı olarak, yetişkinlik dönemi cinsel saldırılarına yönelik mitleri değerlendirmektedir. Mağdurların yaşlarının bireylerin cinsel saldırıya bakışını ve yargılamalarını etkileyebilecek bir değişken olduğu (Bottoms vd., 2014) göz önüne alındığında, Türkiye'de ÇCİ mitleri konusunda bir ölçme aracına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Cromer ve Goldsmith (2010) kültürlerarası ÇCİ mitlerine ve inançlarına yönelik çalışmaların yetersiz olduğunu ve varolan çalışmaların da ÇCİ'nin sıklığına, önemine ve etiyojisine yönelik olduğunu belirtmektedirler. Fontes ve Plummer (2010) ise ÇCİ alanında çalışan uzmanların kültürel yeterlilik için kültürel yapıyı, değişen kültürel değerleri ve kültürdeki ailesel farklılıkları bilmelerinin önemli olduğunu vurgulamaktadırlar. Bireylerin ÇCİ bildirimine inanmalarının kültüre (Fontes ve Plummer, 2010), cinsiyete, geçmiş travma öykülerine ve cinsiyetçi tutumlarına bağlı olarak değişebildiği göz önüne alındığında (Cromer ve Freyd, 2007) ÇCİ mitlerinin araştırılması ve bu konuda eğitimler düzenlenmesi oldukça önemlidir. Ayrıca, ÇCİ mitleri konusunda aileleri, uzmanları ve toplumu eğitmek ÇCİ'yi önleme, bildirme ve müdahale

çalışmalarına fayda sağlayabilir (Cromer ve Goldsmith, 2010). Bu konuda Suarez ve Gadalla (2010) tecavüz mitlerinin toplumdaki mağdurlara bakışını nasıl şekillendirdiğine dair farkındalığın mağdurların yeniden istismara uğramalarını azaltabileceğini ve baş etme mekanizmalarını güçlendirebileceğini belirtmektedirler.

Araştırmanın Amacı

Sonuç olarak, ÇCİ'yi belirlemek, önlemek, mağdurlara uygun yaklaşım sergilemek ve istismarcıların tarafsız/adil bir şekilde yargılanmalarının sağlanabilmesi için yapılması gerekenlerden biri ÇCİ mitleri konusunda toplumun bilinçlendirilmesidir. Bunun sağlanması ise öncelikli olarak toplumdaki ÇCİ konusundaki yanlış inançların belirlenmesi ve bunların yerine bilimsel ve doğru bilgilerin kazandırılması ile mümkündür. Bu durum ÇCİ mitleri konusunda bir ölçme aracının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Toplumdaki ÇCİ mitlerini belirlemek gerek ÇCİ'nin önlenmesi, gerekse mağdurlara uygun yaklaşım sergilenmesi yönünden önemli bir çalışma alanı olarak görülmektedir. Buradan hareketle, bu çalışmanın amacı ÇCİ mitleri konusunda Türkiye'ye uygun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Böylece *“Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarına İlişkin Mitler Ölçeği (ÇCİMÖ) Türkiye kültürüne uygun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır.”* hipotezi test edilmiştir.

2. YÖNTEM

Bu bölümde çalışma grubu, ölçek maddelerinin hazırlanması, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

2.1. Çalışma Grubu

Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarına İlişkin Mitler Ölçeği'nin (ÇCİMÖ) geçerlik ve güvenilirlik analizleri dört farklı çalışma grubundan toplanan veriler üzerinde

gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın verileri 2017-2018 öğretim yılı bahar döneminde Adıyaman Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan üniversite öğrencilerinden uygun örnekleme yöntemi ile elde edilmiştir. Uygun örnekleme yöntemi, araştırmacının ihtiyaç duyduğu büyüklükteki bir gruba ulaşana kadar en ulaşılabilir olan yanıtlayıcılardan başladığı ya da en ulaşılabilir ve maksimum tasarruf sağlayacak bir durum veya örnek üzerinde çalıştığı yöntemlerden biridir (Büyüköztürk vd., 2013). Çalışma gruplarına ait demografik bilgiler ise aşağıda sunulmuştur.

Çalışma Grubu I

Bu çalışma grubunu deneme uygulamanın yapıldığı 17'si kadın (%46) ve 20'si (%54) erkek olmak üzere toplam 37 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin hepsi Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programında öğrenim gören ve Bilişsel Davranışçı Yaklaşımlar seçmeli dersini alan öğrencilerdir. Özellikle bu öğrencilerin seçilme nedeni, bu dersi alan öğrencilerin bilişsel çarpıtmalar ve gerçek dışı düşünceler konusunda daha eğitilmiş olabileceklerinin ve bu doğrultuda "mit maddelerinin" anlaşılır olup olmadığını daha iyi belirleyebileceklerinin varsayılmasıdır.

Çalışma Grubu II

Bu çalışma grubunu açımlayıcı faktör analizinin (AFA) yapıldığı 204'ü (%68.7) kadın ve 93'ü (%31.9) erkek olmak üzere toplam 297 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş aralığı 18-33 aralığında değişmektedir ve yaş ortalamaları 21.03'tür ($SS = 2.41$). Sınıf düzeylerine göre 87'si (%29.3) birinci sınıfa; 48'i (%16.1) ikinci sınıfa; 75'i (%25.3) üçüncü sınıfa; 87'si (%29.3) dördüncü sınıfa devam etmektedirler. Bu öğrencilerin 61'i (%20.5) yaşamının büyük bölümünü köy/mahallede; 61'i (%20.5) ilçede; 131'i (%44.1) ilde ve 44'ü (%14.7) büyükşehirde geçirmiştir. Ayrıca katılımcıların 21'i (%7.1) onsekiz

yaşından önce birileri tarafından zorla bedenine dokunulduğunu, 276'sı (%92.9) böyle bir istismara maruz kalmadığını ifade etmiştir. İstismara maruz kaldığını belirten öğrencilerin 8'i (%36.36) komşusu, 4'ü (%18.18) arkadaşı, 3'ü (%13.63) akrabası, 3'ü (%13.63) yabancı bir kişi, 1'i (%4.54) aile üyesi, 1'i (%4.54) servis şoförü ve 1'i de (%4.54) sevgilisi tarafından cinsel istismara uğradığını belirtmiştir. Çevresindeki insanların çocukluk dönemi cinsel istismarına maruz kalıp kalmadığına ilişkin soruya ise katılımcıların 43'ü (%14.5) "evet" yanıtı; 254'ü (%85.5) "hayır" yanıtı vermişlerdir. Son olarak, katılımcıların 18'i (%6.1) ÇÇİ konusundaki bilgilerinin hiç yeterli olmadığını; 40'ı (%13.5) yeterli bilgiye sahip olmadıklarını; 112'si (%37.7) kısmen yeterli bilgiye sahip olduklarını; 100'ü (%33.7) yeterli bilgiye sahip olduklarını ve 27'si (%9.1) bilgi düzeylerinin çok yeterli olduğunu belirtmiştir.

Çalışma Grubu III

Bu çalışma grubunu doğrulayıcı faktör analizinin (DFA) yapıldığı 165'i (%67.1) kadın ve 81'i (%32.9) erkek olmak üzere toplam 246 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin 97'si (%39.4) üniversite birinci sınıf; 79'u (%32.1) üniversite ikinci sınıf; 28'i (%11.4) üniversite üçüncü sınıf ve 42'si (%17.1) üniversite dördüncü sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin yaş ortalaması 21.67'dir ($SS = 4.78$). Öğrencilerin 46'sı (%18.7) köy/mahallede, 41'i (%16.7) ilçede, 122'si (%49.6) ilde ve 37'si (%15) büyükşehirde yaşamının çoğunu geçirmiştir.

Çalışma Grubu IV

Bu çalışma grubunu ise test tekrar test güvenilirlik çalışmasının yapıldığı 32'si (%64) kadın ve 18'i (%36) erkek olmak üzere toplam 50 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Uygulamaya katılan ve dördüncü sınıfa devam eden bu öğrencilerin yaş ortalaması 22.83'tür ($SS = 2.83$).

2.2. Veri Toplama Aracı

Demografik Bilgi Formu

ÇCİMÖ'nün geçerlik ve güvenirlik çalışmasının yapıldığı bu araştırmada, dört farklı çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin genel demografik bilgilerini ortaya koyabilmek için hazırlanan Demografik Bilgi Formu ile cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, yaşamın çoğunun geçirildiği yer, onsekiz yaşına kadar bedenlerine zorla dokunan birisinin olup olmadığı, olduysa bu kişilerin kimler olduğu, çevrelerindeki insanların cinsel istismara maruz kalıp kalmadığı, ÇCİ hakkındaki bilgi düzeylerinin yeterli düzeyde olup olmadığını ortaya koymaya yönelik sorular sorulmuştur.

2.3. Ölçek Geliştirilme Sürecinde İzlenen İşlem Basamakları ve Verilerin Analizi

Madde Havuzunun Oluşturulması

ÇCİMÖ rasyonel yaklaşımdan hareketle ilgili alanyazın incelemesi yapılmış olup bu doğrultuda ölçek madde havuzu hazırlanmıştır. Madde havuzu oluşturulurken ÇCİ'ye ilişkin mit kavramı ile benzer ölçek maddeleri de kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Madde havuzu için araştırmacılar bir araya gelerek maddeler üzerinde tartışıp ÇCİ'ye ilişkin mitlere yönelik uygun ifadeleri hazırlamışlardır. Bu süreç sonrasında 60 maddelik taslak form hazırlanmıştır. Ölçek formu beşli Likert derecelendirmesine uygun olacak şekilde "1 = Hiç katılmıyorum, 2 = Katılmıyorum, 3 = Kararsızım, 4 = Kısmen katılıyorum ve 5 = Tamamen katılıyorum" seçenekleri ile derecelendirilmiştir.

Uzman Görüşünün Alınması

Bu aşamada hazırlanan taslak formun kapsam geçerliği üzerinde durulmuştur. Psikolojik danışma ve rehberlik alanından üç, adli psikoloji alanından bir ve

eğitimde ölçme ve değerlendirme alanından iki uzmandan ölçek maddelerinin hem psikolojik kavram yapısına hem de psikometrik açıdan uygunluğu konusunda görüş alınmıştır. Uzmanların görüşlerinden hareketle, benzer durumları ölçtüğü düşünülen dört madde taslak formdan çıkarılmıştır. Asıl uygulamaya geçilmeden önce ölçekteki 56 ifadenin anlaşılabilirliğini kontrol etmek amacıyla Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programı dördüncü sınıfta öğrenim gören 37 psikolojik danışman adayı üzerinde deneme uygulaması yapılmıştır. Uygulama esnasında öğrencilerin anlamakta zorlandıkları beş ölçek maddesi daha elenerek 51 maddelik nihai ölçek formun asıl uygulamada kullanılmasına karar verilmiştir. Böylece hazırlanan ölçme aracının kapsam (içerik) geçerliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Ön Deneme Uygulaması

Uygulama için Adıyaman Üniversitesi'nin ilgili birimlerinden gerekli izinler alınmıştır. Uygulamalar doğrudan araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Uygulama esnasında öğrencilere ölçek yönergesi sunulmuş ve kişisel bilgi yazmalarının zorunlu olmadığı, isteyenlere araştırma sonucu hakkında bilgi verilebileceği açıklanarak, cevaplarda samimi olunmasının en doğru sonuca ulaşmayı sağlayacağı yönünde öğrenciler motive edilmişlerdir. Uygulama sınıf ortamında ve ders saatleri içerisinde gerçekleştirilerek ortalama 15 dakikada tamamlanmıştır. Ölçeğin özel içeriğinden dolayı öğrencilerin ölçek formunda yer alan ve ÇÇİ mitlerini “doğru bilgi olarak algılamamaları” için ölçek uygulamasından hemen sonra araştırmacılar tarafından hazırlanan ve her bir mitin doğrusunun ifade edildiği 51 maddeden oluşan bilgilendirme formu öğrencilere dağıtılmıştır.

Veri Analizi

Uygulamalarda geçerlik ve güvenirlik analizleri için toplanan veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra eksik veri, uç değer, normallik ve doğrusallık ve çoklu bağıntı (multicollinearity) analizleri yapılmıştır. Ayrıca AFA çalışma grubunda 23 kişi, DFA da ise 20 kişi veri setinin güvenirliğini etkileyecek düzeyde uç değere sahip olmalarından dolayı çıkarılmışlardır. Verilerin çözümlenmesinde SPSS 21.0, PASW 18, LISREL 8.7 ve Monte Carlo PCA paket programları kullanılmıştır. Araştırmada hata payı .05 olarak alınmıştır.

3. BULGULAR

Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarına İlişkin Mitler Ölçeği'nin örtük yapısını ortaya çıkarmak için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır.

Çalışma I: Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)

ÇCİMÖ'nün yapı geçerliğini incelemek amacıyla bu çalışmanın ikinci çalışma grubundan elde edilen veriler üzerinde AFA yapılmıştır. ÇCİMÖ'nün AFA için ölçekte yer alan maddelerin belirlenmesinde özdeğerlerin en az 1.00, madde faktör yük değerinin en az .30, madde açıklanan varyans oranlarının en az .10 ve üstünde, maddelerin tek faktörde yer alması ve iki farklı faktör arasında yeterli faktör yük değerine sahip olan maddelerde ise en az .10 fark olmasına dikkat edilmiştir (Schriesheim ve Eisenbach, 1995). Ayrıca ölçeğin nihai faktör sayısına karar vermek için yamaç birikinti grafiğinden ve paralel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Bununla birlikte AFA'da araştırmacılar tarafından en çok tercih edilen Temel Bileşenler Analizi ve Oblik (Direct Oblimin) Döndürme Yöntemi kullanılmıştır. AFA'da ikinci çalışma grubundan elde edilen verilerin faktör analizine uygunluğunu test etmek amacıyla KMO ve Barlett testleri yapılmış ve KMO değeri .84 ve Barlett testi χ^2 değeri ise, 5678.354 ($p = .00$) olarak bulunmuştur. KMO'nun .60'dan yüksek, Barlett testinin de anlamlı çıkması

verilerin faktör analizi için uygun olduğu şeklinde değerlendirilmiştir (Pallant, 2005). AFA'dan elde edilen bulgular aşağıda Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarına İlişkin Mitler Ölçeği'nin Madde Faktör Yükleri, Faktörlerin Açıkladığı Varyanslar ve Madde Analizleri

Madde	Örüntü Katsayıları		Yapı Katsayıları		Oransal Ortak Etken Varyansı	Madde Toplam Korelasyonları
	1	2	1	2		
M1	.779		.712	-.443	.512	.602
M2	.688		.746	-.559	.559	.692
M3	.663		.651	-.442	.424	.609
M4	.618		.613	-.420	.376	.543
M5	.616		.624	-.438	.389	.574
M6	.590		.665	-.517	.449	.599
M7	.557		.568	-.402	.323	.497
M8	.551		.506		.259	.441
M9	.546		.503		.255	.406
M10	.509		.485		.236	.415
M11	.495		.554	-.428	.311	.491
M12	.467		.577	-.483	.346	.572
M13	.337		.492	-.457	.268	.474

M14	-.806	.520	-.780	.609	.620
M15	-.787	.459	-.728	.533	.582
M16	-.755	.529	-.760	.577	.653
M17	-.679	.524	-.716	.514	.615
M18	-.665	.455	-.661	.437	.550
M19	-.559	.537	-.663	.451	.618
M20	-.552	.548	-.666	.458	.606
M21	-.539	.437	-.583	.342	.492
M22	-.488	.328	-.481	.232	.394

Toplam
Açıklana
n
Varyans %34. %7.08
(%41.88 793 8
1)

AFA'ya göre bir maddenin birden fazla faktörde bulunması durumunda faktörler arasındaki madde faktör yükünün en az .10 değerinde fark olması (Büyüköztürk, 2007) bilgisinden hareketle, sırasıyla 14 madde; madde toplam korelasyon değeri .30'dan küçük olan 12 madde ve madde faktör yük değeri .32'den küçük 3 madde analizde elenmiştir. Böylece analiz sonucunda toplam varyansın %41.881'ünü açıklayan iki faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Bu faktörlerden birincisi (m1, m2, m3, m4, m5, m6, m7, m8, m9, m10, m11, m12, m13) "bildirim ve güvenilirlik" alt boyutudur. İkincisi (m14, m15, m16, m17, m18, m19, m20, m21, m22) maddelerden oluşan "istismarcının özellikleri" alt boyutudur.

Bildirim ve güvenilirlik isimli faktöre *“İstismar olayına dair görgü tanığı yoksa çocuğa inanılmaz”, “Zihinsel engelli bir çocuk cinsel istismara uğradığını söylüyorsa bu bilgi doğru değildir”, “Türkiye’de çocuklara yönelik cinsel istismar yok denecek kadar azdır”* maddeleri; istismarcının özellikleri faktörüne ise *“Kadınlar çocuklara cinsel istismarda bulunmazlar”, “Evli kişiler çocuklara cinsel istismarda bulunmazlar”, “Çocuklara sağlık, eğitim, din vb. hizmeti sunan kişiler istismarda bulunmazlar”* maddeleri örnek verilebilir.

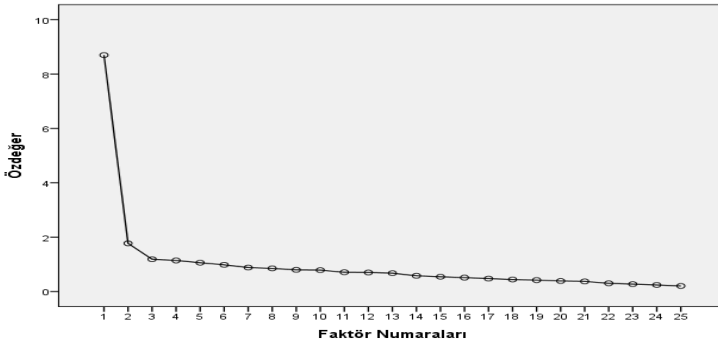
Tablo 1’de görüldüğü üzere, maddelerin faktör yükleri birinci faktör için .337 ile .779; ikinci faktör için .488 ile .806’dır. Ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında madde faktör yük değerlerinin .32’den küçük olmaması koşulundan hareketle (Tabachnick ve Fidell, 2001) elde edilen verilerin ölçeğin iki faktörlü yapısındaki madde faktör yük değerlerinin yeterli düzeyde olduğu söylenebilir.

ÇCİMÖ’nün madde geçerliliğini incelemek için düzeltilmiş madde toplam korelasyonları incelenmiştir. Madde toplam korelasyon değerleri .394 ile .692 arasında değişmektedir. Madde toplam korelasyon değerinin .30 ve üzerinde bir değere sahip olması ölçekteki tüm maddelerin ölçek toplam puanı ile orta veya yüksek düzeyde ilişkili olduğu ve madde geçerliliğinin sağlandığını ortaya koymaktadır. Aynı zamanda ölçekteki maddelerin açıklanan ortak varyans değerleri de .232 ile .609 arasında değişmektedir. Her bir maddenin .10’un üzerinde değer alması maddelerin ölçeğin bütünüyle uyumlu olduğunu göstermektedir (Seçer, 2015). Bu durumda söz konusu bu ölçek maddelerinin de ölçeğin tamamıyla uyum içinde olduğu söylenebilir.

Tablo 2. Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarına İlişkin Mitler Ölçeği'nin Açımlayıcı Faktör Analizi-Paralel Analiz Özdeğerlik Karşılaştırması

Faktörler	AFA Özdeğerlik Sonuçları	Paralel Analiz Kriter Özdeğerlik Sonuçları	Karar
Faktör	8.698	1.4049	Kabul
Faktör	1.772	1.3417	Kabul
Faktör	1.189	1.2903	Ret

Tablo 2 incelendiğinde AFA sonrasında elde edilmiş ilk özdeğeri ile paralel analiz sonrasında elde edilmiş rasgele sonuçlardan ona karşılık gelen ilk değerlerle sistematik bir şekilde karşılaştırıldığında da ölçeğin iki boyutlu bir yapı gösterdiği görülmektedir. Aynı zamanda yapılan analiz sonrasında yamaç-birikinti grafiği de ölçeğin bu iki boyutunu destekleyecek aşağıda Şekil 1'de resmedilmiştir.

Şekil 1. Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarına İlişkin Mitler Ölçeği'ne İlişkin Yamaç-Birikinti Grafiği

Bu bulgularla birlikte, ÇCİMÖ'nün faktörleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için faktörler arası korelasyona bakılmıştır. Alt boyutlar arasındaki korelasyon katsayısının çoklu bağıntı (multicollinearity) problemi açısından elde edilen korelasyon değerinin .90 ve üstünde bulunmaması önerilmektedir (Pallant, 2005).

Tablo 3. Faktör Korelasyon Matrisi

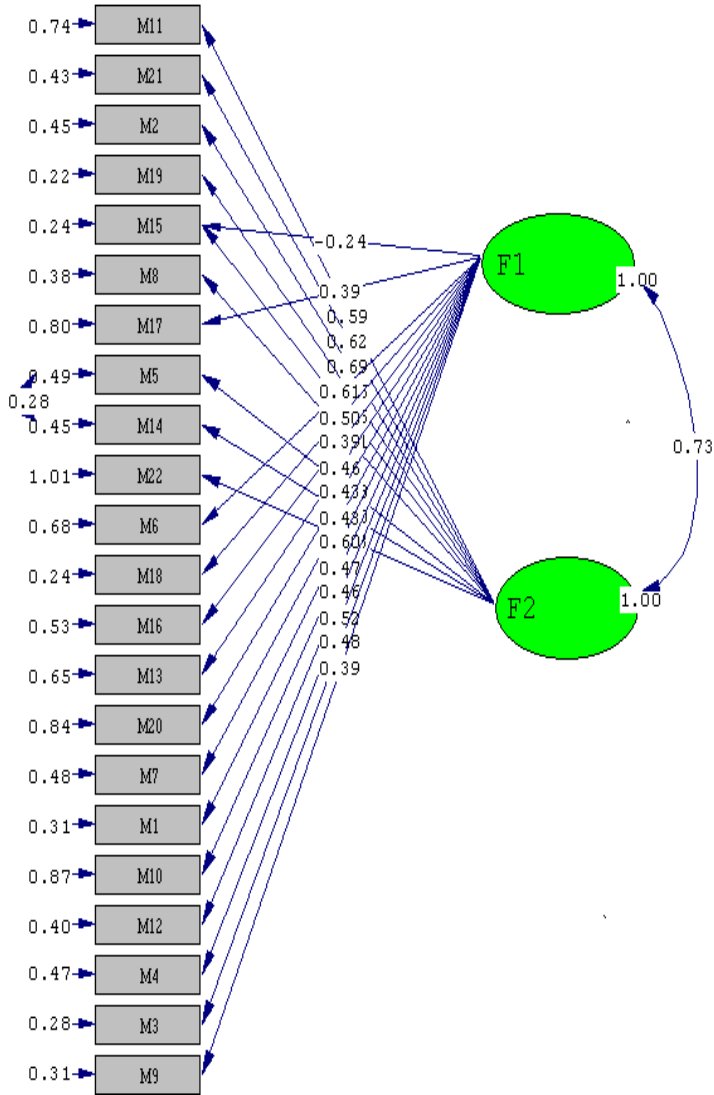
Faktör	1	2	3	4
1	1			
2	.692*	1		

Not. $p < .05$

Tablo 3'te sunulan ÇCİMÖ'nün alt boyutları arasındaki korelasyon değerleri incelendiğinde ölçeğin iki boyutu arasında anlamlı düzeyde ilişkiler olduğu ve çoklu bağıntı problemi olmadığı gözlenmektedir ($r = .692$, $p < .05$).

Çalışma II: Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

ÇCİMÖ'nün AFA sonrasında yapı geçerliği kapsamında benzer özelliklere sahip başka bir örneklem üzerinde ise DFA yapılmıştır. Aşağıda DFA'ya ilişkin bulgular yer almaktadır:

Şekil 2. Çocukluk Dönemi Cinsel İstismarına İlişkin Mitler Ölçeği'nin Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Şekil 2 incelendiğinde, 22 madde ve iki faktörden oluşan ÇÇİMÖ'nün uyum indekslerinin anlamlı olduğu görülmektedir ($\chi^2 = 511.73$, $sd=206$, $p=.00$, $\chi^2 / 206$

=2.484). Uyum indeksi değerleri ise RMSEA=.084, SRMR=.07, RMR=.06, NFI=.91, NNFI=.94, CFI=.95, IFI=.95, RFI=.90, AGFI=.80, GFI=.84 olarak bulunmuştur. DFA'da madde 22 ve madde 23 için önerilen modifikasyon işlemi yapılmıştır ve model daha iyi hale getirilmiştir. Marcoulides ve Schumacher (2001) NNFI ve NFI değerleri .90 ve üzeri ise kabul edilebilir uyum olduğunu; RFI ve CFI değerleri sırasıyla .90 ve .95 üzerinde kabul edilebilir uyum; IFI değeri .95 ve üzeri ise mükemmel uyum; RMR değeri .08 ve altında ise kabul edilebilir uyum; RMSEA değeri =.08 ve <.05 ise kabul edilebilir uyum son olarak $\chi^2 /sd <3$ ise kabul edilebilir uyum olduğunu belirtmektedir. Elde edilen bulgular incelendiğinde ölçek yapısının kabul edilebilir ve mükemmel uyum değerleriyle örtüştüğü görülmektedir.

Çalışma III: Ölçeğin Güvenirliğinin Belirlenmesi

Faktör analizi sonucunda elde edilen ölçek boyutları için iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. ÇCİMÖ'nün iki faktöre ait iç tutarlılık katsayıları sırasıyla .88, .85 olarak bulunmuştur. Bu çalışmadan ayrı olarak, test tekrar test güvenilirlik katsayısı ölçeğin birinci boyutu için .87, ikinci boyutu için .86 olarak saptanmıştır. Her iki ölçüm de ölçme hataları içermektedir. Test tekrar test güvenilirlikleri için düzeltilmiş korelasyon katsayıları (r) birinci boyut için .93, ikinci boyut için .89 olarak bulunmuştur. DFA'nın uygulandığı veri setinde iç tutarlılık katsayıları (Cronbach alfa), ölçek boyutları için sırasıyla .84, .85 ve ölçeğin tamamı için .90 olarak bulunmuştur.

ÇCİMÖ'nün Puanlanması

Bu ölçekten alınabilecek en düşük puan 22 ve en yüksek puan 110'dur. Ölçeğin puanlanmasında tersten puanlanan madde (reverse item) bulunmamaktadır. Ölçekten alınacak yüksek puan ÇCİ mitlerinin yüksekliğine işaret etmektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada ÇCİ mitleri konusunda Türkiye kültürüne uygun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, AFA ve DFA yapılmış ve AFA sonrasında ölçeğin 22 madde ve iki faktörden oluştuğu görülmüştür. Ölçek maddeleri toplam varyansın %41.88'ini açıklamaktadır ve Kline'a (2011) göre ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında açıklanan varyans oranının en az %40 olması gerektiğinden hareketle, ölçek maddelerinin açıklanan varyans oranının uygun olduğu söylenebilir. AFA'dan sonra benzer özelliklere sahip farklı örneklem üzerinde yapılan DFA sonrasında ölçek faktör yapısının model uyum indekslerinin kabul edilebilir ve mükemmel düzeyde olduğu bulunmuştur ($X^2 = 511.73$, $sd=206$, $p=.00$, $X^2/206 = 2.484$ ve uyum indeksi değerleri ise $RMSEA=.084$, $SRMR=.07$, $RMR=.06$, $NFI=.91$, $NNFI=.94$, $CFI=.95$, $IFI=.95$, $RFI=.90$, $AGFI=.80$, $GFI=.84$). DFA'dan elde edilen uyum indeks değerleri ölçeğin model uyumunun yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir (Marcoulides ve Schumacher, 2001).

ÇCİMÖ'nün güvenilirliğini belirlemek için içtutarlılık ve test tekrar test güvenilirlik yöntemi kullanılmıştır. Farklı çalışma grupları üzerinde yapılan AFA ve DFA sonuçlarına göre, sırasıyla içtutarlılık katsayıları ölçeğin birinci boyutu için .88, ikinci boyut için .85 olarak; DFA için ölçeğin birinci boyutu içtutarlılık katsayısı .84 ve ikinci boyutu için .85, ölçeğin tamamı için ise .90 bulunmuştur. Test tekrar test güvenilirlikleri için düzeltilmiş korelasyon katsayıları (r) birinci boyut için .93 ikinci boyut için .89 olarak bulunmuştur. Ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında ölçeklerin güvenilir sayılabilmesi için .70 ve üzeri bir güvenilirliğe sahip olması beklenmektedir (Fraenkel vd., 2012). Ayrıca ölçekten elde edilen yüksek puan çocukluk dönemi cinsel istismarına ilişkin mitlerin yüksekliğine işaret etmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ÇCİMÖ'nün iç tutarlılık ve test tekrar test güvenilirliğine sahip olduğu söylenebilir.

Türkiye örnekleminde geliştirilen 22 maddelik ÇCİMÖ'nün faktör yapısının alanyazında belirtildiği gibi çok boyutlu olduğu (örn., Collings, 1997; Collings vd., 2009) ve mitlerin ÇCİ'yi inkara, önemsizleştirmeye, mağduru suçlamaya, istismarcı özelliklerine, bildirim ve güvenilirliğe yönelik olduğu görülmektedir (Collings, 1997; Cromer ve Goldsmith, 2010; Goodman-Delahunty vd., 2017). Söz gelimi, ölçekte bulunan "Türkiye'de çocuklara yönelik cinsel istismar yok denecek kadar azdır." ile "Çocuklara sağlık, eğitim, din vb. hizmeti sunan kişiler istismarda bulunmazlar" maddeleri ÇCİ'yi inkâra örnek verilebilir. Bununla birlikte, "Çocuğu olan kişiler başka çocuklara cinsel istismarda bulunmazlar" gibi istismarcı özelliklerine dair maddeler ise istismarcılara yönelik kalıp yargılara ve bu kişiler tarafından yapılan istismarların inkârına yönelik maddelerdir. ÇCİMÖ'nün bildirim ve güvenilirlik boyutundaki "Zihinsel engelli bir çocuk cinsel istismara uğradığını söylüyorsa bu bilgi doğru değildir" maddesi de olayı inkâra, mağduru suçlamaya ve güvenilirliğe dair bir maddedir. Ayrıca, ÇCİMÖ'de bildirim ve güvenilirlik boyutunda bulunan "Çocuklara cinsel eğitim vermek çocukların cinsel istismara maruz kalma riskini artırır" gibi bir maddenin de mağdurun özelliğine ve cinsel eğitime dair olumsuz inanışlardan oluştuğu görülmektedir.

Sonuç olarak, ÇCİMÖ üniversite öğrencilerinin ÇCİ mitlerini ölçmek amacıyla kullanılacak geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır. Ölçekten alınabilecek yüksek puan üniversite öğrencilerinin mitlerinin yüksekliğine düşük puan ise öğrencilerin mitlerinin düşüklüğüne işaret etmektedir. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular doğrultusunda alandaki uygulayıcılar ve araştırmacılar ÇCİMÖ'den yararlanabilirler. Söz gelimi, üniversitelerin eğitim fakültelerinden mezun olacak öğretmen adaylarına ölçek uygulanarak meslek hayatlarına başlamadan var olan mitlerinin belirlenmesi ve bu konuda eğitilmeleri sağlanabilir. Yapılan bir araştırmada eğitimlerin ebeveynlerin ve okul, sosyal servis ve kilise gibi farklı yapılarda çalışan uzmanların bilgi düzeylerini artırdığı,

katılımcıların çocuklarıyla ÇCİ'yi konuşabildikleri, onları daha yakından takip ettikleri ve diğer yetişkinleri de bilgilendirdikleri saptanmıştır (Nurse, 2017). Başka bir çalışmada ise engelli çocukların ve ergenlerin ÇCİ'sine yönelik hazırlanan eğitim programı mit ölçeği ile değerlendirilmiş ve eğitim programı sonrasında üniversite öğrencilerinin ÇCİ mitlerini kabul oranlarında azalma olduğu saptanmıştır (Verlinden vd., 2016). Bu sebeplerle, üniversitelerdeki psikolojik danışma biriminde çalışan psikolojik danışmanlar mitlerin önlenmesi ve ortadan kaldırılması için öncelikle mitlerin sıklığını değerlendirip öğrencilere, ailelere ve topluma yönelik psiko eğitim çalışmaları planlayabilirler ve uygulayabilirler. Bununla birlikte, psikoloji alanında, medyada ve yargı kararlarında ÇCİ mitlerinin var olabileceği (Cromer ve Goldsmith, 2010) göz önüne alınarak Türkiye'de de bu konuda çalışmalar yapılabilir ve çocuklarla veya çocuk koruma alanında çalışan meslek gruplarının (örn., öğretmen, avukat, savcı, hakim) ÇCİ mitleri belirlenebilir. Ayrıca, medya alanında çalışanların ÇCİ mitleri belirlenerek medya kanallarının topluma doğru mesajlar vermesi için çalışmalar yapılabilir.

Bu araştırmada ÇCİMÖ'nün geçerlik ve güvenilirlik analizleri sadece Adıyaman Üniversitesi öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Bu bir sınırlılık olmakla birlikte, evli bireyler veya ebeveynler gibi yetişkinler ve farklı büyüklükteki yerlerde (büyükşehir, ilçe, kasaba, köy vb.) yaşayanlar üzerinde de test edilmesi önerilebilir. Aynı zamanda ÇCİ mitleri sosyokültürel yapıdan etkilenen bir sorun olduğundan farklı sosyokültürel ve sosyoekonomik özellikleri barındıran örneklerde de test edilebilir. Buna ek olarak, ÇCİMÖ ailesel (farklı aile tipleri, aile ilişkileri, aile travmaları vb.) ve/veya sosyokültürel (eğitim düzeyi, gelir düzeyi, dini değerler vb.) değişkenler ile birlikte incelenerek ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğine ilişkin bulgular güçlendirilebilir.

KAYNAKÇA

- Barth, J., Bermetz, L., Heim, E., Trelle, S., ve Tonia, T. (2013). "The Current Prevalence of Child Sexual Abuse Worldwide: A Systematic Review and Meta-Analysis." *International Journal of Public Health*, 58(3): 469-483.
- Boakye, K. E. (2009). "Culture and Nondisclosure of Child Sexual Abuse in Ghana: A Theoretical and Empirical Exploration." *Law & Social Inquiry*, 34(4): 951-979.
- Bottoms, B. L., Peter-Hagene, L. C., Stevenson, M. C., Wiley, T. R., Mitchell, T. S., ve Goodman, G. S. (2014). "Explaining Gender Differences in Jurors' Reactions To Child Sexual Assault Cases." *Behavioral Sciences & The Law*, 32(6): 789-812.
- Brown, J., ve Saied-Tessier, A. (2015). Preventing child sexual abuse. 03.01.2018 tarihinde <http://www.brightonandhovelscb.org.uk/wp-content/uploads/preventing-child-sexual-abuse-towards-a-national-strategy.pdf> adresinden alınmıştır.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Chen, J. Q., ve Chen, D. G. (2005). "Awareness of child Sexual Abuse Prevention Education Among Parents of Grade 3 Elementary School Pupils in Fuxin City, China." *Health Education Research*, 20(5): 540-547.

- Collings, S. J. (1997). "Development, Reliability, and Validity of the Child Sexual Abuse Myth Scale." *Journal of Interpersonal Violence*, 12(5): 665-674.
- Collings, S. J., Lindblom, L., Madu, S. N., ve Park, M. S. (2009). "The Cross-Cultural Validity of the Child Sexual Abuse Myth Scale: A Preliminary Investigation." *Journal of Psychology in Africa*, 19(1): 9-17.
- Cossins, A., Goodman-Delahunty, J., ve O'Brien, K. (2009). "Uncertainty and Misconceptions about Child Sexual Abuse: Implications for the Criminal Justice System." *Psychiatry, Psychology and Law*, 16(3): 435-452.
- Cromer, L. D., ve Freyd, J. J. (2007). "What Influences Believing Child Sexual Abuse Disclosures? The Roles of Depicted Memory Persistence, Participant Gender, Trauma History, And Sexism." *Psychology of Women Quarterly*, 31(1): 13-22.
- Cromer, L. D., ve Freyd, J. J. (2009). "Hear No Evil, See No Evil? Associations of Gender, Trauma History, and Values with Believing Trauma Vignettes." *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 9(1): 85-96.
- Cromer, L. D., ve Goldsmith, R. E. (2010). "Child Sexual Abuse Myths: Attitudes, Beliefs, and Individual Differences." *Journal of Child Sexual Abuse*, 19(6): 618-647.
- Çamaş, G. G., ve Meşe, G. (2016). "Sosyal Hiyerarşi: Cinsel Şiddet Mitlerini Anlamak." *Türk Psikoloji Dergisi*, 31(78): 62-74.
- Çoklar, I., ve Meşe, G. (2014). "Illinois Tecavüz Mitlerini Kabul Ölçeği Kısa Formunu Türkçe'ye Uyarlama Çalışması." *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 34(2): 53-64.

- Fontes, L. A., ve Plummer, C. (2010). "Cultural Issues in Disclosures of Child Sexual Abuse." *Journal of Child Sexual Abuse*, 19(5): 491-518.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Frese, B., Moya, M., ve Megías, J. L. (2004). "Social Perception of Rape: How Rape Myth Acceptance Modulates the Influence of Situational Factors." *Journal of Interpersonal Violence*, 19(2): 143-161.
- Goodman-Delahunty, J., Martschuk, N., ve Cossins, A. (2017). "Validation of the Child Sexual Abuse Knowledge Questionnaire." *Psychology, Crime & Law*, 23(4): 391-412.
- Kenny, M. C., ve McEachern, A. G. (2000). "Racial, Ethnic, and Cultural Factors of Childhood Sexual Abuse: A Selected Review of the Literature." *Clinical Psychology Review*, 20(7): 905-922.
- Keser, N., Odabaş, E., ve Elibüyük, S. (2010). "Ana-babaların Çocuk İstismarı ve İhmali Konusundaki Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi." *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi*, 4(3): 150-157.
- Kleemeier, C., Webb, C., Hazzard, A., ve Pohl, J. (1988). "Child Sexual Abuse Prevention: Evaluation of a Teacher Training Model." *Child Abuse & Neglect*, 12(4): 555-561.
- Klettke, B., ve Mellor, D. (2017). "The Effects of Victim Age, Perceiver Gender, and Parental Status on Perceptions of Victim Culpability When Girls or Women Are Sexually Abused." *Violence Against Women*. 03.01.2018 tarihinde SAGE veritabanından alınmıştır.

Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York, NY: Guilford.

Koçtürk, N., ve Bilginer, Ç. (2018). "Negative Reactions to the Sexually Abused Victims, Withdrawing the Complaint, and Outcomes of the Litigation: The First Data from Turkey." *The Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*, 1-15.

Koçtürk, N., ve Bilge, F. (2018). "Social Support of Adolescent Survivors of Child Sexual Abuse and Sexual Revictimization in Turkey." *Journal of Child Sexual Abuse*, 27(1): 38-52.

Ligiéro, D. P., Fassinger, R., McCauley, M., Moore, J., ve Lyytinen, N. (2009). "Childhood Sexual Abuse, Culture, and Coping: A Qualitative Study of Latinas." *Psychology of Women Quarterly*, 33(1): 67-80.

Marcoulides, G., ve Schumacher, R. (2001). *New developments and Techniques in structural Equation modeling*. London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Márquez-Flores, M. M., Márquez-Hernández, V. V., ve Granados-Gámez, G. (2016). "Teachers' Knowledge and Beliefs About Child Sexual Abuse." *Journal of Child Sexual Abuse*, 25(5): 538-555.

Murray, L. K., Nguyen, A., ve Cohen, J. A. (2014). "Child Sexual Abuse." *Child and Adolescent Psychiatric Clinics*, 23(2): 321-337.

Nurse, A. M. (2017). "Knowledge and Behavioral Impact of Adult Participation in Child Sexual Abuse Prevention: Evaluation of the Protecting God's Children Program." *Journal of Child Sexual Abuse*, 26(5): 608-624.

- Pallant, J. (2005). *SPSS survival guide: A step by step guide to data analysis using SPSS for Windows*. New York: Open University Press.
- Paolucci, E. O., Genuis, M. L., ve Violato, C. (2001). "A Meta-Analysis of the Published Research on the Effects of Child Sexual Abuse." *The Journal of Psychology*, 135(1): 17-36.
- Pereda, N., Arch, M., Guerra-González, R., Llerena, G., Berta-Alemany, M., Saccinto, E., ve Gascón, E. (2012). "Knowledge and Beliefs on Child Sexual Abuse by Spanish University Students." *Anales de Psicología/Annals of Psychology*, 28(2): 524-531.
- Sanberk, İ., Emen, M., ve Kabakçı, D. (2017). "An Investigation of Socially Advantaged and Disadvantaged Turkish Mothers' Views About Training on Preventing Children from Sexual Abuse." *Journal of Child Sexual Abuse*, 26(3): 288-307.
- Schriesheim, C. A., ve Eisenbach, R. J. (1995). "An Exploratory and Confirmatory Factor-Analytic Investigation of Item Wording Effects on the Obtained Factor Structures of Survey Questionnaire Measures." *Journal of Management*, 21(6): 1177-1193.
- Seçer, İ. (2015). "Zorbalıkla Başa Çıkma Stratejileri Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması." *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30: 85-105.
- Suarez, E., ve Gadalla, T. M. (2010). "Stop Blaming the Victim: A Meta-Analysis on Rape Myths." *Journal of Interpersonal Violence*, 25(11): 2010-2035.

Suliman, R. ve Collings, S. J. (2005). "Child Sexual Abuse Myth Acceptance Among Helping Professionals' and Students' Attitudes Towards Female Sex Offenders." *Journal of Sexual Aggression*, 17(1): 105-116.

Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2001). *Using multivariate statistics*. MA: Allyn and Bacon.

Verlinden, K., Scharmanski, S., Urbann, K., ve Bienstein, P. (2016). "Preventing Sexual Abuse of Children and Adolescents with Disabilities-Evaluation Results of a Prevention Training for University Students." *International Journal of Technology and Inclusive Education (IJTIE)*, 5(2): 859-867.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

Childhood sexual abuse (CSA) is seen as a significant social problem in worldwide because of its social and economic impacts (Barth et al., 2013; Murray et al., 2014). However, defining CSA, its frequency, the social support offered after the event and the other psychological services can be influenced by the cultural values of the community (Kenny and McEachern, 2000). The literature shows that there are CSA myths about exaggerating the damage of the abuse or ignoring, denying the extent of the abuse, diffusions of perpetrator blame, abusive stereotypes and the abuse itself (Boakye, 2009; Cromer and Goldsmith, 2010).

One of the things that needs to be done in order to determine CSA, to prevent it, to show appropriate approach to the victims and to ensure that the abusers are judged fairly is to raise awareness of society about the CSA myths. This can be achieved if the CSA myths of the society are identified and correct information is given instead. This situation reveals the necessity of a measuring

tool for the CSA myths in Turkey. From this point of view, the aim of this study is to develop an appropriate, valid and reliable assessment tool for CSA myths. Thus, an answer is sought for the question that “Childhood Sexual Abuse Myths Scale (CSAMS) is a reliable and valid tool for the culture of Turkey”.

Method

The validity and reliability analyses of the CSAMS were carried out on the university students studying in Adiyaman University in the spring semester of 2017-2018 and who were selected as appropriate sampling method. The first study group consists of a total of 37 university students, 17 women (46%) and 20 (54%) men on whom the pilot study was conducted, the second study group a total of 297 university students, 204 (68.7%) female and 93 (31.9%) male, on whom the exploratory factor analysis (EFA) was performed, the third study group a total of 246 university students, 165 (67.1%) female and 81 (32.9%) male, on whom confirmatory factor analysis (CFA) were conducted and finally the fourth study group a total of 50 university students, 32 (64%) female and 18 (36%) male, on whom the test retest reliability study was conducted. In this research, with the Demographic Information Form prepared to reveal the general demographic information of the students, the questions about their gender, age, class level, where most of their life is spent, whether someone has forcibly touched their bodies until the age of eighteen, whether the level of their knowledge was sufficient were asked.

After the data collected for the validity and reliability analyses were transferred to the computer, missing data, extreme values, normality and linearity and multicollinearity analyses were conducted. SPSS 21.0, LISREL 8.7 and Monte Carlo PCA programs were used to analyze the data. The error rate was taken as .05.

Findings

In this study, according to the results of EFA and CFA conducted on different study groups, the coefficients of internal consistency were found as .88 for the first dimension of the scale and .85 for the second dimension; the coefficients of internal consistency of CFA .84 for the first dimension .85 for the second dimension, and .90 for the whole scale respectively. Corrected correlation coefficients (r) for the test retest reliability were found as .93 for the first dimension and .89 for the second dimension. The compliance indexes of CSAMS ($\chi^2 = 511.73$, $df=206$, $p=.00$, $\chi^2 / 206=2.48$) which are consisted of two factors as, "reporting and reliability" and "abuser's characteristics" (22 items) are found to be meaningful. And the compliance index values were found as RMSEA=.084, SRMR=.07, RMR=.06, NFI=.91, NNFI=.94, CFI=.95, IFI=.95, RFI=.90, AGFI=.80, GFI=.84. After CFA, the scale factors were named as "reporting and reliability" (13 items) and "abuser's characteristics" (9 items). The items "If there is no eyewitness to the abuse, the child is not believable", "CSA is as little as to be said there is no abuse in Turkey" can be given as examples for the factor named as reporting and reliability, as to the abuser's characteristics, the items "Women do not sexually abuse to children ", "Married people do not sexually abuse children" can be given as examples. The lowest score that can be taken from this scale is 22 and the highest score is 110. There is no reverse item in the scoring of the scale. The high score to be taken from the scale indicates the height of the CSA myths.

Conclusion and Discussion

In this study, CSAMS was developed to identify CSA myths. In the development of the scale, the relevant literature was examined and the item pool that was formed presented to the opinion of experts of the literature. The clarity of the scale form was tested with the pilot study and used as a draft for the actual

application form. Firstly, EFA was conducted on the data obtained after the actual applications. After the EFA it was seen that scale was consisted of 22 items and two factors. The scale items explain 41.88% of the total variance and it can be said that the declared variance ratio of the scale items is appropriate (Kline, 2011). The model compliance index of the scale factor structure was found to be acceptable and excellent after CFA. The compliance index values obtained from the CFA show that the model compliance of the scale is adequate (Marcoulides and Schumacher, 2001). Practitioners and researchers in the field can make use of this scale within the scope of findings obtained in the study. For example, by applying the scale to the teacher candidates who will graduate from the education faculties of the universities it can be possible to identify the myths that exist before starting their professional life and to educate them on this issue. In addition, counselors working in psychological counseling units in universities can plan and carry out work for families and society to prevent and to remove the myths with psycho-educational group works. In addition, by taking into consideration that CSA myths may exist in the field of psychology, in the media and judicial decisions (Cromer and Goldsmith 2010) works can be performed on this issue in Turkey too.